

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Hlavní oblast: Kulturní rozmanitost

Téma: Hmotná a duchovní kultura, náboženství

Ročník: 8. třída

Rozvíjené kompetence: Kulturní rozmanitost, otevřenost ke kulturní rozmanitosti a k odlišným přesvědčením, názorům a chování, tolerance k nejednoznačnému, jazykové a komunikační dovednosti, znalosti a kritické porozumění kultur, náboženství

Užité metody: diskuze, výklad, přiřazovací cvičení, video

KULTURNÍ ROZMANITOST

- Hmotná a duchovní kultura
- Náboženství (křesťanství, judaismus, islám, buddhismus, hinduismus)

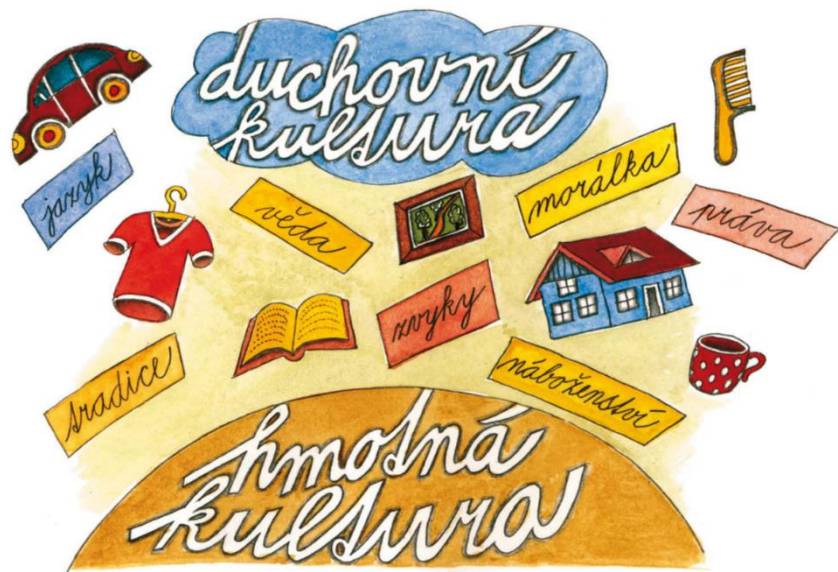
- 1) *Kultura* provází lidstvo od samého počátku jeho existence. Co si ale pod pojmem *kultura* představíš ty?

Kulturou můžeme nazvat prakticky vše, co kdy člověk vytvořil nebo vymyslel, vše, co je výsledkem nějaké lidské činnosti. Nikdy však nebylo a není zárukou, že lidé svou činností vytvoří jen hodnoty kladné. Proto je důležité, aby každý z nás byl vzdělaný, učil se rozlišovat a hodnotit to, co člověk v minulosti i současnosti vytvořil a vytváří.

Prohlédni si obrázek níže. Poznáš, co patří ke kultuře duchovní a co k hmotné? Zkus vysvětlit, jaký je mezi nimi rozdíl.

2) Existují také další významy slova kultura. Podívej se na obrázky a zkus je přiřadit k jednotlivým pojmům (tedy číslo + písmeno).

Kulturu můžeme chápat také jako životní styl určité skupiny lidí žijící na určitém území nebo v určitém období, jejich tradice, způsob obživy atd. Mluvíme o kultuře starověkého Řecka, kultuře středoevropské, japonské, renesanční, mayské apod.

- 3) „Pro krásu se musí trpět“ říká se. Podívej se na následující obrázky a texty. Diskutujte o významu krásy v různých kulturách.

Některé thajské ženy nosí na krku více než čtvrt metru dlouhý bronzový krunýř, neboť čím má dívka delší krk, tím je považována za krásnější.

Ženy některých afrických lesních kmenů se zdobí tak, že si propíchnou horní ret a vsunou do něho kotouč ze slonoviny, čímž vznikne cosi jako kachní zobák.

Ale i u nás si v minulých staletích ženy v touze po vosím pase pevně stahovaly korzety, což vedlo k deformaci hrudního koše, ztíženému dýchání (proto dámy dříve tak snadno omdlávaly), stlačení vnitřních orgánů a k samovolným potratům. V touze po neodolatelné ženskosti si někdy dokonce nechávaly chirurgicky vyjmout spodní žebra.

Pygmejové si nechávají dlátkem a paličkou jemně odsekávat zuby, aby je měli špičaté jako jehly a „nevyhlíželi jako zvířata“. Jejich ženy si nechávají několikrát propíchnout horní ret a do otvorů zasouvají až 10 cm dlouhé železné kolíčky.

Jinde si domorodci protahují nosní přepážkou bodlinu dikobraza a jizví si obličej.

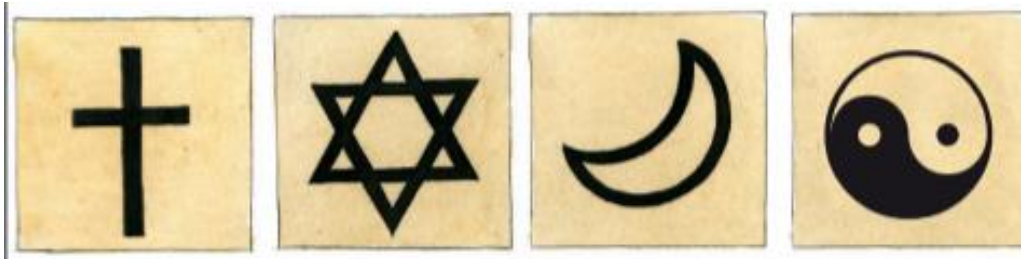

4) O kultuře se víc dozvíš v následujícím videu: <https://edu.ceskatelevize.cz/video/4352-vyznam-umeni>

5) Ačkoliv to na první pohled není tak patrné, jedním z nejdůležitějších pramenů duchovní kultury je **náboženství**.

Co se ti jako první vybaví, když se podíváš na následující symboly?

Porovnej své nápady se spolužáky. V čem se shodujete a v čem lišíte? Mají tyto obrázky něco společného?

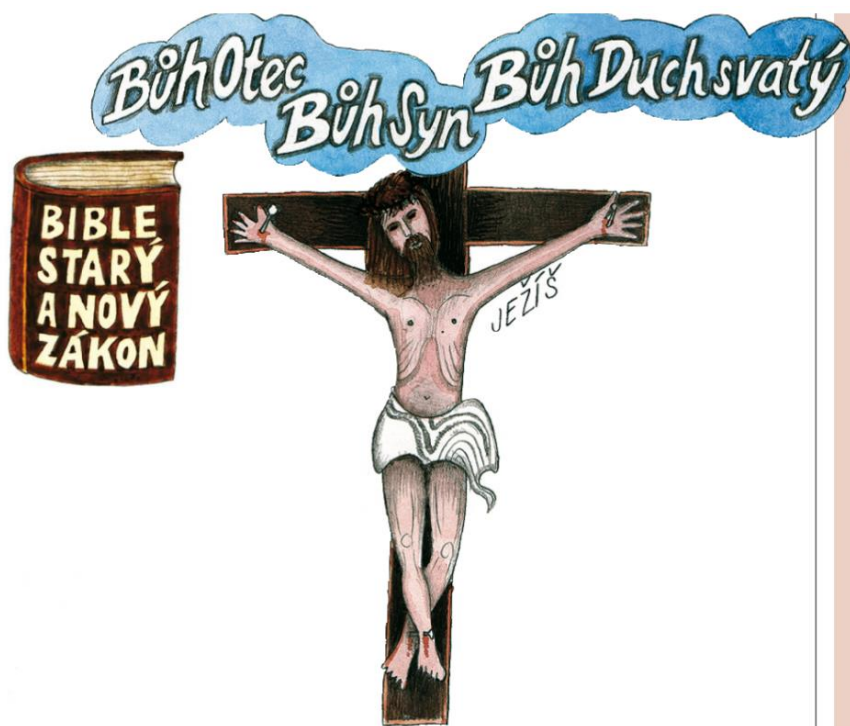

Jedním z nejstarších náboženství, jejichž symboly jsou zde zobrazeny je **judaismus** – židovské náboženství. Dokážeš doplnit části Desatera, která v textu chybí? Zjisti, co je to šabat.

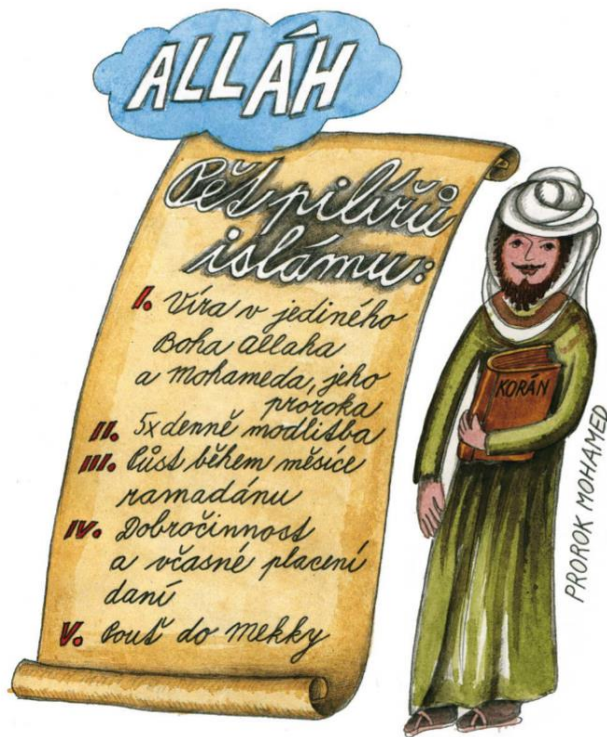

Starý zákon ohlašuje příchod mesiáše, který má spasit lidstvo. Na přelomu letopočtu (křesťanského, který datujeme domnělým rokem narození Krista), se objevil muž, kterého mnoho lidí za tohoto spasitele považovalo a dodnes považuje. Jmenoval se Ježíš Kristus a stal se zakladatel nového náboženství – **křesťanství**. Víš, které křesťanské svátky jsou nejvýznamnější?

Další světové náboženství vzniklo v 7. století n. l. a nazývá se **islám**.

Islám navazuje na židovské a křesťanské náboženství. Podle něj je bůh naprosto jedinečný, a tak se nemohl do nikoho vtělit. Ježíš tedy nemohl být jeho synem, je jen jedním z řady proroků, která začíná Adamem, zahrnuje i Mojžiše a končí Mohamedem.

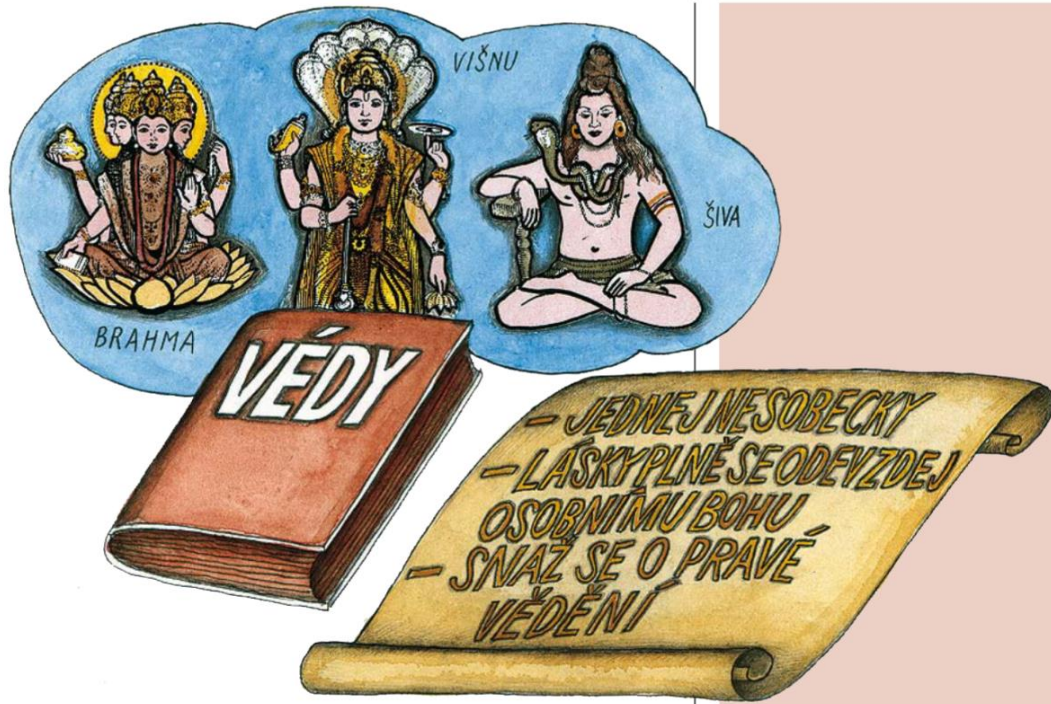

Mezi další významná náboženství patří **hinduismus** a **buddhismus**. Vyhledej si o nich další informace. Zjisti, co znamenají tyto pojmy: **reinkarnace**, **meditace**, **askeze**.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Zdroj: Občanská a rodinná výchova 7, Fraus